

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

202-P
tód:

ŁĘCKA Zofia
zd. Kotodziejczyk
ps. „Homorka”

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

ŁĘCKA Zofia

z d. Kotodziejczyk

ps. "Homorka"

- I./1. Relacja ✓ k. 2, s. 1-2
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora
- II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, s. 1-3
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945
- III./5. Inne ...
- IV. Korespondencja ✓ k. 1
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne
- VI. Fotografie

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej...

Nazwa Wojskowej Służby Ranki
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186

e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 870502736

KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

ŁĘCKA Zofia

T. 5151/WSK

MEMORIAL

(nazwa zespołu, zbioru, kolekcji i sygnatura akt)

General Maria Władysław

Lp.	Nazwisko i imię korzystającego	Temat pracy (ewent. cel wykorzystania)	Data korzystania
1	Anna Mikulska	zakończenie teczek i oprac. materiałów	29.06.2020r.
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			

I₁ Relacja

- Relacja własna dla: archiwum 2 KRP i BWP, dział 2, t. "t", k. 3, poz. NN, t. 1975, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 1-2

R E L A C J A .

Dane personalne:

1. Łęcka Zofia z d. Kołodziejczyk, córka Józefa i Katarzyny z Mantefków. uradzona dnia 15.05.1914 r. w Łodzi.
2. Pochodzenie robotnicze, bezpartyjna.
3. Wykształcenie średnie-ogólne, pracownik umysłowy.

Okres międzywojenny.

Od 1934 - 1939 r. pracuje zawodowo w Zakładach Bawełnianych A.Osser Sp.Ako. w Łodzi - prac. fizyczny.

Od r.1930 pracuję do OM TUR, PPS w Łodzi ul. Suwalska /współpracuję z braćmi Duniaków, Szubską, Barańskimi i innymi/.

Biorę czynny udział w obronie Warszawy od dn. 8.09.1939 r. początkowo przy barykadach, następnie jako sanitariuszka w Szpitalu Miejskim na Woli - przy pomocy rannym i zabiegach lekarskich /razem z pielęgniarką Demieniuk Władysławą/. Po spaleniu szpitala przez hitlerowców - pomoc rannym w piwnicach domów prywatnych do kapitulacji Stolicy.

Czas okupacji.

Od wiosny 1940 r. po zaprzysiężeniu otrzymuję ps. "Honorka", należę do tajnej organizacji antyhitlerowskiej Ruchu Oporu, Polskiej Organizacji Bojowej - Oddział Specjalny Łódź-Chojny - kom-t Ochocki, następnie Bartoszewicz Henryk "Janota", Urbaniak Fabian "Piła". W moim mieszkaniu przechowuję broń, materiały wybuchowe, granaty, dokumenty wojskowe, "palcówki" oraz tajne gazetki "Jutrzenka" i "Znak", następnie rozprawdzam broń członkom organizacji i również biorę udział w akcjach zbrojnych, dywersji i sabotażach. W r. 1941 organizacja została zdemaskowana, aresztowano kilka członków organizacji, którzy zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego Oświęcim i część rozstrzelano. Zostałam również aresztowana przez Gestapo, po torturowaniu i katowaniu - zostałam zwolniona.

Po zwolnieniu z więzienia, powtórnie pracuję w organizacji ZWZ - Obwód Łódź-Chojny /kom-t Szezechura, Zygmunt Łęcki - mój mąż, Piłcocki Józef, Mięszal Zygmunt, Polańska Stanisława, Gral Edmund, Zawierka Mieczysław/ biorę udział w różnych akcjach sabotażowych, dywersji i przerzutów drobnej broni, materiałów wybuchowych, lekarstw, żywności, ubrań, "palcówek". Przechowywałam członków organizacji "spalonych", celem przerzutu go Generalnej Guberni. Organizacja nasza współpracowała z członkami PPR z tow.tow. Szubski, Adamski Marian ps.Piotrowski /który był

./.

przechowywany i przerzucony do Buberni, Kołodziejczyk Józef - brat mój, Piwnicki, Prus St., Wojnarowska Irena i inni.

W marcu 1943 r. zostają aresztowani członkowi organizacji przez Gestapo: mąż mój Zygmunt Łęcki, Pilecki Józef, Kołodziejczyk Józef - brat, Mięzał Zygmunt, a następnie wywiezieni do obozu konc. Oświęcim-Brzezinka.

Dnia 14.09.1944 r. zostaje aresztowana przez Gestapo z doniesienia przez konfidenta Kubiaka Antoniego zamieszkałego w Łodzi Obr.Stalingradu 18 /Kubiak został skazany przez Sąd Wojewódzki w Łodzi w r.1952 na 25 lat więzienia, który później powiesił się w celi więziennej/. Była bita i katowana przez Gestapo o wydanie miejsca ukrytej broni i materiałów wybuchowych o których częściowo wiedział Kubiak Antoni. Po zwolnieniu z więzienia w bardzo złym stanie zdrowia - organizuje tajne nauczanie dla dzieci w Dzielnicy Chojny.

III. Po wyzwoleniu

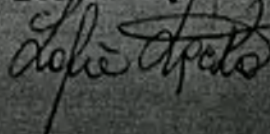
Pracę zawodową podjęłam w marcu 1945r. Centralny Zarząd Przemysł Skórczanego w Łodzi do 1948r. prac. umysłowy jednocześnie kończyłam szkołę średnią. Następnie od roku 1948 do 1955 pracuję w Związkach Zawod. Zarz. Gł. Włókniarzy jestem wykładowcą w Ośrodku Szkoleniowym Wł., oraz w zakł. baweł. - jako prelegent Polski Współczesnej. Od roku 1955 - przeniesiona służbowo do Wojewódzkiej Rady Zw. Zawod. w Łodzi - jako instruktor socjalny. Współpracuję z Kom. Miejskim i Kom. Woj. - PZPR, Wydział Socjalny i z Kuratorem Okręgu Szkolnego Łodzi i Województwa.

Na jeden rok przerywam pracę z powodu ciężkiej choroby, leżę 8-m miesięcy w Klinice Wojskowej sprawy urazowe po biciu przez gestapo odnawiają się, wyleczona podejmuję pracę od 1958r. w Przedszkolu Państwowym nr. 19, następnie nr. 80 w Łodzi, od roku 1973 pobieram rentę wdowią w wysokości 1.247zł Jestem członkiem Ligi Kobiet od 1948r. TPPR od 1952r. Od szeregu lat jestem aktywnym członkiem ZBoWiD, Oddział Łódź-Bałuty, Kom. Socjalno-Bytowej od 1970r. organizowałam Punkt Lekarski dla członków ZBoWiD. Jestem V-ceprezes Koła nr. 4 -1973 -74- obecnie sekretarz Koła nr. 6 Łódź-Bałuty.- Nie posiadam żadnych odznaczeń, orderów.

Nr. ewidencji czł. ZBoWiD - 14708

Łódź, dnia 4 marca 1975r.

Zofia Łęcka

II Materiały uzupełniające relację

- tzecka Zofia ps. Honorka - biogram [w:] A. Rybickie, Role i działania
i znaczenie kobiet w Armii Krajowej, Toruń 2016, mps, kopia, k. 3, s. 1-3

działam je między znajomych, lekarzy, sklepikarzy, itd. W ten sposób dziesięciu podopiecznych miało stałą opiekę od 1942–1944 roku. Pamiętam tylko trzy nazwiska – Graczyk, Pawulski, Zarzycki”⁴⁰⁰.

Po wojnie Helena Łabuzińska pracowała w fabryce konfekcji męskiej w dziale kontroli technicznej, a następnie w Przedszkolu Kolejowym jako intendent we Lwowie do 1955 r. W 1956 r. powróciła do Polski, a w 1962 r. rozpoczęła pracę zawodową i od 2 IV 1962 r. do 31 VII 1966 r. pracowała w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi na stanowisku księgowej. Z dniem 1 VIII 1966 r. podjęła pracę w Instytucie Gospodarki Komunalnej w Warszawie – Oddział w Łodzi na stanowisku inspektora ekonomicznego. W lipcu 1969 r. Instytut został przekształcony w Branżowy Ośrodek Doświadczeń Organizacji i Normowania Pracy, w którym Helena pracowała nadal na tym samym stanowisku, aż do momentu przejścia na emeryturę z dniem 1 XII 1973 r.

Podczas pracy zawodowej Helena wykazywała się również dużą aktywnością społeczną: „W Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym jako członek Rady Zakładowej ds. socjalno-bytowych – w okresie od 1963 do sierpnia 1966 r. w Instytucie Gospodarki Komunalnej Oddz. w Łodzi jako Mąż Zaufania od grudnia 1966 r. do końca reorganizacji Instytutu – grudzień 1969 r.”⁴⁰¹ W czasie pracy zawodowej wstąpiła także w dniu 18 III 1970 r. do ZBoWiD-u Koła nr 2 Łódź-Śródmieście: „Pracę społeczną w ZBoWiD [...] rozpoczęłam w 1972 r., gdy zostałam wybrana do Zarządu Koła i powierzono mi funkcję przewodniczącej Wydziału Socjalno-Bytowego [...]”⁴⁰².

Za zasługi społeczne oraz walkę o niepodległość Helena Łabuzińska otrzymała następujące odznaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi (26 II 1975 r.), Medal Zwycięstwa i Wolności 1945 r. (26 III 1973 r.), Odznaka Grunwaldzka (1 III 1971 r.), Odznaka Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej (18 III 1972 r.), Honorowa Odznaka Miasta Łodzi (I 1979 r.), Odznaka 30-lecia ZBoWiD (1979 r.)⁴⁰³.

4.7. Łęcka Zofia ps. Honorka —

Zofia z domu Kołodziejczyk, córka Józefa i Katarzyny z Mantefeków, urodziła się w Łodzi 15 V 1914 r.

Posiadała wykształcenie średnie ogólne. Od 1934 r. do 1939 r. pracowała zawodowo w Zakładach Bawełnianych A. Osser Spółka Akcyjna w Łodzi jako pracownik fizyczny. Od 1930 r. pracowała także dla Organizacji Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego (OMTUR) w Łodzi.

Po wybuchu wojny, w dniu 8 IX 1939 r. brała czynny udział w obronie Warszawy. Początkowo wspierała ludność Warszawy przy budowie barykad, a następnie jako sanitariuszka w Szpitalu Miejskim na Woli pomagała rannym i asystowała

⁴⁰⁰ ZKRPiBWP, Łabuzińska Helena, dział: 2, t. „L”, k. 1, poz. NN, s. 2.

⁴⁰¹ Ibid., s. 3.

⁴⁰² Ibid.

⁴⁰³ Ibid., s. 4.

Aleksandra Rybińska

Rola, działalność i znaczenie kobiet w Armii Krajowej

przy zabiegach lekarskich wraz z pielęgniarką – Władysławą Demianiuk. Gdy hitlerowcy spalili szpital, pomagała rannym w piwnicach domów prywatnych aż do kapitulacji stolicy.

Od wiosny 1940 r. Łęcka Zofia przystąpiła do tajnej organizacji antyhitlerowskiej Ruchu Oporu, Polskiej Organizacji Bojowej – Oddział Specjalny Łódź-Chojny. Przyjęła wówczas pseudonim Honorka. Jej mieszkanie stało się wtedy swoistym magazynem. Przechowywano w nim bowiem broń, materiały wybuchowe oraz dokumenty wojskowe. Do licznych zadań „Honorki” należało rozprawianie broni wśród członków organizacji, branie udziału w akcjach sabotażowych i zbrojnych. Niestety w 1941 r. organizacja została zdekonspirowana przez Gestapo, co w dalszej konsekwencji skutkowało aresztowaniem kilku jej członków i wywiezieniem ich do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu – pozostała część została rozstrzelana. „Honorka” także została aresztowana. Po ciężkim przesłuchaniu – licznych torturach i katowaniu – cudem została zwolniona.

Zaraz po wyjściu z więzienia ponownie podjęła próbę pracy w konspiracji. Trafiała do ZWZ – Obwód Łódź-Chojny. Tam brała udział: „[...] w różnych akcjach sabotażowych, dywersji i przerzutów drobnej broni, materiałów wybuchowych, lekarstw, żywności, ubrań [...] Przechowywałam członków organizacji „spalonych”, celem przerzutu do Generalnej Guberni”⁴⁰⁴

W marcu 1943 r. ponownie Gestapo rozpoczęło akcję masowych aresztowań. Zostały aresztowane następujące osoby, z którymi Zofia współpracowała: Zygmunt Łęcki – jej mąż, Józef Pilecki, Józef Kołodziejczyk – jej brat i Zygmunt Mięzał. Wszyscy zostali wywiezieni do obozu koncentracyjnego Oświęcim-Brzezinka.

Mimo usilnych starań i próby ucieczki 14 IX 1944 r. „Honorka” została aresztowana przez Gestapo. Doniósł na nią konfident – Antoni Kubiak⁴⁰⁵. Rozpoczął się czas krwawych przesłuchań: „Byłam bita i katowana przez Gestapo o wydanie miejsca ukrytej broni i materiałów wybuchowych, o których częściowo wiedział Kubiak Antoni”⁴⁰⁶. Także i tym razem udało się „Honorce” opuścić więzienie. Jednak jej stan zdrowia był już dużo gorszy niż poprzednim razem. Mimo przeciwności zdrowotnych rozpoczęła organizowanie tajnego nauczania dla dzieci z dzielnicy Chojny.

Po zakończeniu działań wojennych, aż do 1948 r. pracowała w Centralnym Zarządzie Przemysłu Skórzanego w Łodzi jako pracownik umysłowy. Jednocześnie w tym okresie kończyła szkołę średnią. Kolejno od 1948 do 1955 pracowała w Związkach Zawodowych Zarządu Głównego „Włóknierz” – była tam wykładowcą w Ośrodku Szkoleniowym oraz prelegentem w zakładach bawełny. W 1955 r. została służbowo przeniesiona do Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych w Łodzi i pracowała tam jako instruktor socjalny. Z powodu złego stanu zdrowia

⁴⁰⁴ ZKRPIBWP, Łęcka Zofia, dział: 2, t. „E”, k. 3, poz. NN, s. 1.

⁴⁰⁵ Został on skazany przez Sąd Wojewódzki w Łodzi w 1952 r. na 25 lat więzienia. Po jakimś czasie jednak popełnił samobójstwo w celi przez powieszenie.

⁴⁰⁶ ZKRPIBWP, Łęcka Zofia, dział: 2, t. „E”, k. 3, poz. NN, s. 1.

na rok musiała przerwać pracę. Jak wspominała: „[...] leżę 8-miesiący w Klinice Wojskowej. Sprawy urazowe po biciu przez gestapo odnawiają się”⁴⁰⁷. Wyleczona podjęła ponownie pracę w 1958 r. w Przedszkolu Państwowym nr 19, a następnie nr 80 w Łodzi. Ponadto przez cały okres powojenny była aktywną członkinią Ligi Kobiet oraz ZBoWiD-u.

Życiorys bohaterki został spisany 4 III 1975 r. Dalsze losy Zofii Łęckiej nie są znane autorce.

4.8. Nadolska Barbara ps. Wilga — K

Barbara Nadolska⁴⁰⁸ urodziła się 1 X 1922 r. w Warszawie. Jej ojcem był Zygmunt Pszczółkowski, inżynier rolnik, który pracował jako klasyfikator ziemi. Matką była Janina z domu Korsun, która pracowała jako nauczycielka.

Barbara szkołę powszechną oraz pierwszą klasę gimnazjum ukończyła w Siedlcach w 1935 r. Następnie wraz z rodzicami przeniosła się do Warszawy, gdzie w 1938 r. ukończyła Gimnazjum Ogólnokształcące im. Narcezy Żmichowskiej. W tym samym roku została przyjęta do Liceum Chemicznego w Warszawie, w którym naukę ukończyła w 1942 r.⁴⁰⁹

Pierwsze dni wojny w swoich zapiskach Barbara wspominała następująco: „Wojna zaskoczyła mnie w Podkowie Leśnej pod Warszawą. Mieszkanie nasze, wraz z całym mieniem zostało spalone w czasie działań wojennych w 1939 r.”⁴¹⁰ Po zakończeniu nauki w 1942 r. wyjechała do rodziny, która przebywała w ówczesnym powiecie grójeckim⁴¹¹ i tam w czerwcu 1943 r. wstąpiła do Armii Krajowej. Przysięgę złożyła na ręce ks. Walentego Śliwińskiego, proboszcza Lipie oraz w obecności Magdaleny Hołubskiej ps. Stanisława. Po odpowiednim szkoleniu jako sanitariuszka została włączona do sekcji sanitarnej VIII Ośrodka Obwodu „Głuszc” Kapitanem tego ośrodka był por. Józef Bruski ps. Wojciech. Pracę sanitariuszki wspominała następująco: „Uczestniczyłam w gromadzeniu sprzętu, narzędzi, materiału sanitarnego, lekarstw, środków opatrunkowych, itp., transportowaniu go z Warszawy na teren Ośrodka i umieszczaniu go w przygotowanych skrytkach, a także w sterylizowaniu i rozdziale środków opatrunkowych służących do bieżącego użytku”⁴¹². Uczestniczyła także w akcjach bojowych: „Brałam udział w akcjach zbrojnych, w tym w odbiciu aresztowanych z więzienia Gestapo

⁴⁰⁷ ZKRPIBWP, Łęcka Zofia, dział: 2, t. „E”, k. 3, poz. NN, s. 2.

⁴⁰⁸ Nie jest znana data wyjścia za mąż i zmiany nazwiska. Autorka w życiorysie w Archiwum ZKRPIBWP w Łodzi nie podaje takiej informacji.

⁴⁰⁹ Liceum w czasie okupacji zostało przemianowane na Państwową Szkołę Chemiczną II stopnia – ZKRPIBWP, Nadolska Barbara, dział: 2, t. „N”, k. 1, poz. 53, „brak paginacji”.

⁴¹⁰ Ibid.

⁴¹¹ Powiat grójecki – powiat w Polsce, utworzony w 1999 r. w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Grójec. W skład powiatu wchodzi: gminy miejsko-wiejskie: Grójec, Mogielnica, Nowe Miasto nad Pilicą, Warka.

⁴¹² ZKRPIBWP, Nadolska Barbara, dział: 2, t. „N”, k. 1, poz. 53, „brak paginacji”.

Aleksandra Rybińska

Rola, działalność i znaczenie kobiet w Armii Krajowej

IV Korespondencje

- email A. Rybińskiej-Bieleckiej do fundacji z dn. 16.06.20r. ,k.1.s.1

Temat **ŁĘCKA ZOFIA**
Od Aleksandra Rybińska-Bielecki
Do sekretariat@zawacka.pl <sekretariat@zawacka.pl>
Data 2020-06-16 06:54

- DSC00544.JPG (~769 KB)
- DSC00545.JPG (~827 KB)

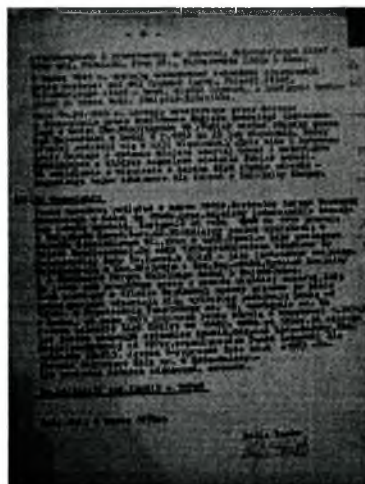
ARCHIWUM ZWIĄZKU KOMBATANTÓW RP I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH, dział 2, t. "Ł", k. 3, poz. NN

dr Aleksandra Rybińska-Bielecka

Uprzejmie informujemy, że Instytut Pamięi Narodowej - KŚZpNP wywiązuje się z przepisów Rozporządzenia PE i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezes IPN - KŚZpNP z siedzibą w Warszawie, adres: ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa. Pełna treść klauzuli informacyjnej jest opublikowana na stronie <https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/dla-nauczycieli>. W przypadku braku Pani/Pana zgody na otrzymywanie kolejnych maili o podobnej tematyce, należy wysłać odpowiedź na tego maila o treści: "nie wyrażam zgody na dalszą korespondencję ze strony IPN-KŚZpNP".

DSC00544.JPG
~769 KB

DSC00545.JPG
~827 KB

TECZKA Zofia

 BARBARA
CZUCHOW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

5 906099 000653